

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินผลนโยบายคืนภาษีรถยนต์คันแรกในพื้นที่จังหวัดชลบุรี เป็นการศึกษาวิจัยแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาดังนี้

1. เพื่อประเมินผลนโยบายคืนภาษีรถยนต์คันแรกในพื้นที่จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อศึกษาปัญหาในการนำนโยบายรถยนต์คันแรกไปปฏิบัติในพื้นที่จังหวัดชลบุรี

การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นการแบบสัมภาษณ์ประชาชนผู้มีสิทธิซื้อรถยนต์คันแรก ผู้ประกอบกิจการรถยนต์และเจ้าหน้าที่สรรพสามิต ในพื้นที่จังหวัดชลบุรี จำนวน 8 คน โดยผลการศึกษาสามารถสรุปอภิปรายผลและนำมากำหนดข้อเสนอแนะได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำเสนอ โดยมีสรุปผลการศึกษาดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จากผลการศึกษาพบว่า ประชาชนผู้มีสิทธิซื้อรถยนต์คันแรก ผู้ประกอบกิจการรถยนต์และบุคคลที่เกี่ยวข้อง ในพื้นที่จังหวัดชลบุรี เป็นเพศหญิง 7 คน และเพศชาย 1 คน

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ประเมินผลนโยบายคืนภาษีรถยนต์คันแรกในพื้นที่จังหวัดชลบุรี สรุปผลการวิเคราะห์ประเมินผลนโยบายรถยนต์คันแรกในพื้นที่จังหวัดชลบุรี

2.1 ผลกระทบหลักของนโยบายคืนภาษีรถยนต์คันแรกในพื้นที่จังหวัดชลบุรี

2.1.1 ทำให้เศรษฐกิจดีขึ้นเป็นกระตุ้นรายได้ของภาคอุตสาหกรรมรถยนต์ได้อย่างมาก

2.1.2 ช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนในด้านการคมนาคม ทำให้ได้รับความสะดวกสบายในการเดินทางมากยิ่งขึ้น

2.1.3 กระบวนการบริหารจัดการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตรงตามนโยบายที่รัฐบาลตั้งไว้ขั้นตอนในการบริหารจัดการชัดเจน และประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นไปอย่างมีระบบ

2.2 ผลข้างเคียงของนโยบายคืนภาษีรถยนต์คันแรกในพื้นที่จังหวัดชลบุรี

2.2.1 ทำให้เกิดปัญหาการจราจรติดขัดเพิ่มมากขึ้น จากการที่มีรถยนต์ที่เพิ่มมากขึ้น

2.2.2 สร้างมลภาวะทางอากาศเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนจากสภาพการจราจรที่มีรถยนต์ที่มีจำนวนมากขึ้นจากการใช้สิทธิ์ในโครงการ

2.2.3 เพิ่มภาระนี้ให้กับประชาชน กับบางรายที่ไม่พร้อมในการเข้าร่วมโครงการ เนื่องจากไม่ได้วางแผนในการใช้เงินอย่างเป็นระบบ

ส่วนที่ 3 ผลการศึกษาปัญหาในการนำนโยบายรถยนต์คันแรกไปปฏิบัติในพื้นที่จังหวัดชลบุรี สรุปผลการนำนโยบายรถยนต์คันแรกไปปฏิบัติในพื้นที่จังหวัดชลบุรีก่อให้เกิดปัญหา

1. ปัญหาด้านการจราจร

1.1 มีรถเพิ่มมากขึ้นเกิดการจราจรที่ติดขัด เนื่องจากการคมนาคมยังไม่พร้อมในการรองรับรถยนต์คันแรกที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว

1.2 ที่จอดรถไม่เพียงพอ เนื่องจากสถานที่จอดรถยังไม่รองรับกับนโยบายรถยนต์คันแรกของรัฐบาลซึ่งเป็นนโยบายเร่งด่วน

1.3 เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง เนื่องจากประชาชนผู้มีสิทธิต่างอยากมีรถยนต์คันแรกโดยไม่เรียนรู้ถึง กฎ ระเบียบ จราจร อย่างถูกต้อง

2. ปัญหาด้านการบริหารจัดการนโยบาย

2.1 ได้รับเงินคืนล่าช้า เช่น การคืนเงินให้ไม่ตรงกำหนดตามระยะเวลาที่แจ้งไว้

2.2 หลักเกณฑ์ที่รัฐบาลกำหนดไม่ตรงกับกับเงื่อนไขบางประเภท เช่น การเลือกซื้อรถยนต์ที่มีแรงม้าของเครื่องยนต์เกินที่กำหนด เป็นต้น

2.3 หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขไม่ชัดเจนในด้านกระบวนการคืนภาษี เช่น เอกสารในการคืนภาษีรถยนต์คันแรกไม่ครบถ้วนและต้องให้ผู้ใช้สิทธิกลับไปเตรียมใหม่ เป็นต้น

3. ปัญหาด้านการสิ้นเปลืองพลังงาน เมื่อมีการใช้รถยนต์มากขึ้นก็จะทำให้สูญเสียพลังงานมากขึ้นเช่นกัน โดยพลังงานนี้เป็นพลังงานเชื้อเพลิง ซึ่งต่อไปอาจต้องหาพลังงานทดแทนหรือซื้อพลังงานเชื้อเพลิงจากต่างประเทศ เป็นต้น

4. ปัญหาด้านการโจรกรรมรถยนต์

เกิดการโจรกรรมรถยนต์เพิ่มมากขึ้น ซึ่งอาจจะเกิดจากปัญหาทางสังคม เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาด้านความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เป็นต้น

อภิปรายผล

จากการศึกษาในเรื่องการประเมินผลนโยบายคืนภาษีรถยนต์คันแรกในพื้นที่จังหวัดชลบุรี พบว่าการนำนโยบายรถยนต์คันแรกไปปฏิบัติในพื้นที่จังหวัดชลบุรี มีความสัมพันธ์กับผลกระทบหลัก และผลข้างเคียง จะเห็นได้ว่าระบบเศรษฐกิจดีขึ้น ภาระด้านรายได้ของภาคอุตสาหกรรมรถยนต์ได้อย่างมาก และการยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน

ในด้านการคมนาคม ทำให้ได้รับความสะดวกสบายในการเดินทางมากยิ่งขึ้น กระบวนการบริหารจัดการนโยบายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตรงตามนโยบายที่รัฐบาลตั้งไว้ขั้นตอนในการบริหารจัดการเงินและการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นไปอย่างมีระบบ แต่ทำให้เกิดปัญหาตามมา ได้แก่ การจราจรติดขัดที่เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งการสร้างมลภาวะทางอากาศจากสภาพการจราจรที่มีรถยนต์ที่เยอะมากขึ้นผลจากการใช้สิทธิในโครงการ และสุดท้ายเพิ่มภาระหนี้ให้กับประชาชนบางรายที่ไม่พร้อมในการเข้าร่วมโครงการ เนื่องจากการไม่ได้วางแผนในการใช้เงินอย่างเป็นระบบ ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้แยกเป็นประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. มีการหมุนเวียนของระบบเศรษฐกิจและกระตุ้นรายได้ภาคอุตสาหกรรมยานยนต์ตามที่ได้รับข้อมูลจากผู้ให้สัมภาษณ์พบว่า นโยบายรถยนต์คันแรกของรัฐบาลได้ทำให้เกิดการหมุนเวียนของระบบเศรษฐกิจและการกระตุ้นรายได้ภาคอุตสาหกรรมรถยนต์อย่างมาก ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีภาวะทันสมัย (Modernization Theory) ทฤษฎีนี้อาศัยทฤษฎีเศรษฐศาสตร์นีโอคลาสสิก (Neo-classic Theory) และทฤษฎีสังคมศาสตร์ของอเมริกันมาประยุกต์เป็นกรอบการวิเคราะห์ปัญหา การที่จะพัฒนาประเทศให้ทันสมัยนั้นต้องมีการดำเนินไปในทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม การเมือง ความรู้สึกนึกคิด และความรู้ของคนในสังคมจะขาดด้านใดด้านหนึ่งไม่ได้ เพราะแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันตลอดจนส่งผลซึ่งกันและกัน ซึ่งทฤษฎีภาวะทันสมัยเน้นการสร้างเศรษฐกิจเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยอาศัยอุตสาหกรรมเป็นตัวนำในการพัฒนาจากบทบาทของรัฐในการวางแผนจากส่วนกลาง (Top-down Planning) ในการพัฒนาสังคมเมือง (Urbanization) โดยสร้างสังคมเมืองให้ทันสมัยกับการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ทั้งนี้เพราะทฤษฎีนี้เน้นการพัฒนาอุตสาหกรรม และการใช้ทุนเข้มข้นจากภายนอกประเทศ

2. ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ตามที่รับข้อมูลจากผู้ให้สัมภาษณ์พบว่า นโยบายรถยนต์คันแรกของรัฐบาลมีผลต่อการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในด้านความสะดวกในการเดินทางซึ่งสอดคล้องกับ การประเมินนโยบายกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองตำบลหนองละลอก จังหวัดระยอง ชาตรี ชินชนะ (2551, บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพบว่า นโยบายมีความก้าวหน้า เกิดประสิทธิผล สร้างความมั่นคงยั่งยืนปฏิบัติด้วยความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย ด้านผลกระทบส่วนใหญ่ไม่มีผลกระทบในด้านความเสียหาย แต่มีครัวเรือนไม่เข้าร่วม โครงการร้อยละ 68.29 สำหรับเกณฑ์ความเสียหายพบว่า มีหนี้ค้างชำระร้อยละ 72.26 สมควรศึกษาหาทางแก้ไขต่อไปจากการศึกษาปัญหา อุปสรรคและแนวทางแก้ไขพบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหาเกิดจากการบริหารจัดการกองทุนระเบียบข้อบังคับ เกณฑ์การพิจารณาเงินกู้ การควบคุมติดตามการส่ง

ใช้เงินกู้ ปัญหาการจัดทำโครงการกู้เงิน การส่งใช้เงินกู้ การนำเงินกู้ไปประกอบอาชีพตามโครงการ สำหรับปัญหาที่เกิดจากเจ้าหน้าที่รัฐไม่มีปัญหา ทำให้ทราบว่าส่วนใหญ่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ยังมีปัญหาและอุปสรรคหลายปัญหา อันจะต้องหาทางแก้ไขต่อไปข้อเสนอแนะของการศึกษาในครั้งนี้ ควรเพิ่มวงเงินกู้ให้มากขึ้น หรือจัดสรรเงินทุนตามสัดส่วนของประชาชนในหมู่บ้าน ควรเพิ่มระยะเวลาในการส่งคืนเงินต้น ด้วย หรือควรจัดให้ชำระผ่อนเป็นงวด ๆ ไป ควรปรับปรุงระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วย กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองไม่ให้มีความยุ่งยากซับซ้อนในการกู้ยืม เช่น การเขียนโครงการ ควรเขียนให้ง่ายกว่านี้ ไม่ควรมีคนค้ำมากไป น่าจะให้ใช้หลักทรัพย์ค้ำประกันในการกู้ยืมแทนคน ค้ำประกันได้ หนึ่งครัวเรือนกู้ได้ 2 คน ควรเพิ่มจำนวนคณะกรรมการให้มากขึ้น

3. กระบวนการบริหารจัดการนโยบาย ตามที่รับข้อมูลจากผู้ให้สัมภาษณ์พบว่า นโยบาย รัตนคดีคันแรกของรัฐบาลมีการบริหารจัดการ ครงได้อย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับ การประเมินนโยบายขจัดความยากจน พ.ศ. 2548-2550 กรณีศึกษา โครงการพัฒนาศักยภาพ ของหมู่บ้าน/ ชุมชน จังหวัดปราจีนบุรี นุชจรี พงษ์เจริญ (2552, บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่า (1) ในการประเมินผลนโยบายขจัดความยากจน พบว่า ด้านปัจจัยนำเข้า วัตถุประสงค์ของโครงการ มีความชัดเจน กลยุทธ์วิธีการ และสถานที่ในการดำเนิน โครงการมีความเหมาะสมบุคลากร มีความพร้อม งบประมาณและทรัพยากรมีความเพียงพอ ด้านกระบวนการ โครงการทั้ง 3 ขนาด สามารถดำเนินงานได้ตามขั้นตอนด้านความรู้ในขั้นตอนการดำเนินงานของคณะกรรมการ มีเพียงโครงการขนาดใหญ่เท่านั้นที่มีความรู้ความเข้าใจเป็นอย่างดี ด้านผลผลิต การดำเนินงาน โครงการทั้ง 3 ขนาด บรรลุตามวัตถุประสงค์ แล้วเสร็จตามระยะเวลาและงบประมาณที่กำหนด ด้านผลลัพธ์ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ โดยโครงการขนาดเล็กและโครงการ ขนาดใหญ่สามารถแก้ไขปัญหาด้านการดำเนินชีวิต ส่วนโครงการขนาดกลางสามารถแก้ไขปัญหา ด้านรายได้ ด้านผลกระทบ โครงการทั้ง 3 ขนาดมีผลกระทบทางสังคมทั้งด้านบวกและด้านลบ ผลกระทบทางเศรษฐกิจมีเพียงโครงการขนาดกลางเท่านั้นที่มีผลกระทบทางด้านบวก ส่วนผลกระทบด้านลบ ไม่พบในโครงการทั้ง 3 ขนาดที่ศึกษา นอกจากนี้ โครงการทั้ง 3 ขนาด ยังมีผลกระทบทางการเมืองทั้งด้านบวกและด้านลบ (2) ปัญหาและอุปสรรคโครงการขนาดใหญ่ พบปัญหาอุปสรรคเรื่องส่วนต่างของเงินงบประมาณ ส่วนโครงการขนาดกลางและขนาดเล็กพบ ปัญหาอุปสรรคด้านกระบวนการ

4. กระบวนการในการคืนภาษีรัตนคดีคันแรก ตามที่ได้รับข้อมูลจากผู้ให้สัมภาษณ์พบว่า นโยบายรัตนคดีคันแรกของรัฐบาลมีกระบวนการในการคืนภาษีรัตนคดีคันแรก ซึ่งสอดคล้องกับ การประเมินผลโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ ชุมชน (SML) ศึกษากรณีตำบล โสธร อำเภอ

เมือง จังหวัดฉะเชิงเทราเฉลิมพล ทองพวันชั่ง (2550) ผลการศึกษา พบว่าโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ตำบลโสธร มีความเหมาะสมในระดับน้อยทุกด้านเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านบริบทหรือสภาพแวดล้อม ด้านกระบวนการ ด้านปัจจัยนำเข้าและด้านผลผลิตตามลำดับ ซึ่งมีข้อเสนอแนะดังนี้ ด้านบริบทหรือสภาพแวดล้อม ควรประชาสัมพันธ์หรือทำความเข้าใจกับประชาชนในหมู่บ้านเกี่ยวกับนโยบายและวัตถุประสงค์ของโครงการให้มากยิ่งขึ้น ด้านปัจจัยนำเข้า ควรเพิ่มงบประมาณตลอดจนเอกสารคู่มือและวัสดุอุปกรณ์สำหรับโครงการ และเครื่องมือต่าง ๆ ที่เหมาะสม ด้านกระบวนการ ควรจัดทำแผนชุมชนให้เชื่อมโยงกับแผนโครงการ SML ตลอดจนการกำหนดหน้าที่และขอบเขตภาระความรับผิดชอบของคณะทำงานให้ชัดเจน และด้านผลผลิต ชุมชนยังเห็นว่าโครงการ SML ไม่สามารถแก้ไขปัญหาโดยรวมของชุมชนได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ ตลอดจนปัญหาด้านอาชีพอันส่งผลกระทบต่อรายได้ของครัวเรือน

5. เกิดปัญหาการจรรยาบรรณตามที่ได้รับข้อมูลจากผู้ให้สัมภาษณ์พบว่านโยบายรถยนต์คันแรกของรัฐบาล ทำให้เกิดปัญหาการจรรยาบรรณเพิ่มมากขึ้นจากการใช้สิทธิในโครงการนี้ ซึ่งสอดคล้องกับการนำนโยบายแก้ไขปัญหาการจราจรและขนส่งในเขตกรุงเทพมหานคร ไปปฏิบัติ: ศึกษาเฉพาะกรณีนโยบายการจราจรขนส่ง และสาธารณูปโภคของกรุงเทพมหานคร พรณภามาวิวงศ์ (2544, บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพบว่า 1) สาเหตุหลักของปัญหาการจราจรและขนส่งในเขตกรุงเทพมหานคร คือ จำนวนประชากรและรถยนต์ที่เพิ่มขึ้น โดยขาดถนนไม่สมบูรณ์ บริการขนส่งสาธารณะไม่มีประสิทธิภาพ แนวโน้มของปัญหายังอยู่ในภาวะวิกฤต 2) รัฐบาลและกรุงเทพมหานครมีนโยบายที่ชัดเจนในการแก้ไขปัญหาโดยตลอด และมีการใช้งบประมาณมหาศาลในการลงทุนด้านการจราจรและขนส่ง 3) ปัจจัยที่เสริมการนำนโยบายการจราจร การขนส่ง สาธารณูปโภคของกรุงเทพมหานคร ไปปฏิบัติ ได้แก่ นโยบายมีความชัดเจนและสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล รวมทั้งมีรูปแบบการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

6. สร้างหนี้ให้กับประชาชน ตามที่รับข้อมูลจากผู้ให้สัมภาษณ์พบว่านโยบายรถยนต์คันแรกของรัฐบาลได้สร้างหนี้ให้กับประชาชน เนื่องจากไม่ได้วางแผนในการเข้าร่วมโครงการ ซึ่งสอดคล้องกับการประเมินผลนโยบายประกันรายได้ต่อเกษตรกรผู้ปลูกข้าว กรณีศึกษาอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย นาริรัตน์ เขียวธานี (2554, บทคัดย่อ) การประเมินโครงการสรุปได้ว่าการรับรู้ข่าวสารข้อมูลโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวของเกษตรกรมีการติดตามข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ๆ และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของโครงการฯ ด้านการปฏิบัติตามขั้นตอนของการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวตั้งแต่เริ่มแรกไปจนถึงการรับเงินชดเชย

ในแต่ละขั้นตอนไม่มีความยุ่งยากและซับซ้อนเกินไป ด้านความคิดเห็นของเกษตรกรต่อโครงการ พบว่าเกษตรกรมีความคาดหวังในโครงการ ในด้านที่เกษตรกรได้รับรายได้ที่สูงขึ้นและลดปัญหาค่าใช้จ่ายด้านต้นทุนการผลิต ส่วนผลของการเข้าร่วมโครงการของเกษตรกรเป็นไปตามที่เกษตรกรคาดหวัง และไม่เป็นไปตามที่เกษตรกรคาดหวัง เนื่องจากผลผลิตที่เกษตรกรสามารถเก็บเกี่ยวได้ปริมาณน้อย

7. สร้างมลพิษให้สิ่งแวดล้อม ตามที่ได้รับข้อมูลจากผู้ให้สัมภาษณ์พบว่า นโยบายรถยนต์คันแรกของรัฐบาล นั้นก่อให้เกิดมลพิษจากการที่มีรถยนต์ที่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการประเมินนโยบายและแผนปฏิบัติการด้านสิ่งแวดล้อมของจังหวัดเชียงใหม่ในการแก้ปัญหา มลพิษทางอากาศ ริระศักดิ์ เกตุคำไพ (2554, บทคัดย่อ) ผลที่ได้รับจากการดำเนินงาน ประกอบด้วย (1) ชุดข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพอากาศ (2) ชุดข้อมูลทุติยภูมิเกี่ยวกับภาพภูมิประเทศของจังหวัดเชียงใหม่ (3) ชุดข้อมูลทุติยภูมิเกี่ยวกับสภาพอากาศ (4) ชุดข้อมูลทุติยภูมิเกี่ยวกับอากาศ (5) ชุดข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพอากาศ (6) ชุดข้อมูลสถานการณ์ปัจจุบันเกี่ยวกับคุณภาพอากาศ (7) ชุดข้อมูลทุติยภูมิเกี่ยวกับสุขภาพ (8) ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายและแผนปฏิบัติการด้านสิ่งแวดล้อมของจังหวัดเชียงใหม่ในการแก้ปัญหามลพิษทางอากาศ

จากการผลการศึกษาผลการดำเนินงานทำให้ทราบว่านโยบายและแผนปฏิบัติการด้านสิ่งแวดล้อมของจังหวัดเชียงใหม่ในการแก้ปัญหามลพิษทางอากาศสามารถทำให้บรรลุเป้าหมายได้ เนื่องจากเหตุผลดังต่อไปนี้ (1) ข้อมูลทางสถิติที่หน่วยงานของรัฐเก็บข้อมูลมักจะขาดเป้าหมายในการเก็บข้อมูล (2) หน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่เก็บข้อมูลในแต่ละปีแตกต่างกัน ทำให้ไม่สามารถนำข้อมูลในแต่ละปีมาเทียบกันได้ (3) ข้อมูลบ้างข้อมูล หน่วยงานของรัฐมีการเก็บข้อมูลขาดตอนในบางช่วง ทำให้ไม่สามารถนำมาวิเคราะห์ภาพรวมได้ (4) สถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศมีจำนวนจำกัด ไม่ทั่วทุกพื้นที่ ทำให้ได้ข้อมูลคุณภาพอากาศเฉพาะอำเภอเมืองเท่านั้น (5) ขาดการนำข้อมูลเผยแพร่สู่สาธารณะชนเท่าที่ควร ทำให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลได้ยาก เช่น ข้อมูลส่วนมาจะเผยแพร่ที่หน่วยงานของรัฐเท่านั้น (6) ปัญหาการขาดการประสานงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในการสร้างร่วมมือเพื่อแก้ไขปัญหา (7) หน่วยงานของรัฐไม่ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหา (8) ปัญหาการขาดการบังคับใช้กฎหมาย (9) การขาดระบบการติดตามประเมินผลที่จะต้องทำอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ (10) ขาดการมีส่วนร่วมของสังคมในการแก้ไขปัญหา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. จากผลการศึกษาพบว่า ข้อมูลที่ไม่ตรงกันของกรมสรรพมิตรที่รัฐบาลกำหนดขึ้น ความไม่ชัดเจนในเงื่อนไขต่าง ๆ ในการใช้สิทธิรถยนต์คันแรก จึงทำให้ประชาชนผู้ใช้สิทธิเป็นหนี้จากการซื้อรถยนต์คันแรกโดยที่ไม่ได้วางแผนไว้อย่างเป็นทางการ ดังนั้นจึงเสนอให้ ประชาสัมพันธ์ เงื่อนไขต่าง ๆ ให้ละเอียดชัดเจน โดยสร้างสื่อในการประชาสัมพันธ์ให้เข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน
2. จากผลการศึกษา พบว่า จากการใช้สิทธิรถยนต์คันแรกทำให้จำนวนรถที่เพิ่มมากขึ้น เกิดการจราจรติดขัด และไม่มีที่จอดรถยนต์ในสถานที่ต่าง ๆ ซึ่งยังมีผลทำให้เกิดอุบัติเหตุเกิดขึ้น บ่อยครั้ง ประกอบกับการโจรกรรมรถยนต์มากขึ้นตามมาด้วย ดังนั้นจึงเสนอให้ รัฐบาล ควรจำกัดสิทธิผู้ซื้อรถยนต์คันแรกให้แคบลงกว่านี้ เพื่อลดปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น
3. จากผลการศึกษา พบว่า จากการใช้สิทธิรถยนต์คันแรกทำให้ ยกระดับคุณภาพชีวิต ของประชาชนในด้านการเดินทางได้อย่างสะดวกสบาย ดังนั้นจึงเสนอให้ รัฐบาลควรจัดทำ โครงการซื้อรถยนต์คันแรกต่อเนื่องเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่ยังไม่ได้ใช้สิทธิ
4. จากผลการศึกษา พบว่า จากการใช้สิทธิรถยนต์คันแรกทำให้ การหมุนเวียน ของระบบเศรษฐกิจและกระตุ้นรายได้ภาคอุตสาหกรรมยานยนต์ เป็นอย่างมาก ดังนั้นจึงเสนอให้ รัฐบาลควรจัดทำโครงการซื้อรถยนต์คันแรกต่อเนื่องเพื่อเป็นการกระตุ้นรายได้ภาคอุตสาหกรรม รถยนต์ต่อไป

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. จากผลการศึกษา พบว่า การยื่นเอกสารขอคืนภาษีรถยนต์คันแรกในพื้นที่จังหวัด ชลบุรี สถานที่คับแคบไม่เพียงพอต่อผู้ที่มายื่นภาษี และล่าช้า ดังนั้นจึงเสนอให้ เพิ่มเจ้าหน้าที่มา ปฏิบัติงานในส่วนนี้เพิ่มขึ้นเพื่อความรวดเร็วในการทำงาน และให้บริการกับผู้ใช้สิทธิ
2. จากผลการศึกษา พบว่า เพิ่มภาระหนี้ให้กับประชาชนบางรายที่ไม่พร้อมในการเข้าร่วมโครงการ เนื่องจากการไม่ได้วางแผนในการใช้เงินอย่างเป็นระบบ ดังนั้นจึงเสนอให้ เพิ่มเจ้าหน้าที่มาปฏิบัติงานในการให้ความรู้และวิธีการใช้สิทธิในการซื้อรถยนต์คันแรกอย่างถูกต้อง และระเบียบขั้นตอนในการผ่อนชำระเพื่อไม่ให้เกิดภาระหนี้สิน ต่อผู้ใช้สิทธิ
3. จากผลการศึกษา พบว่า สร้างมลพิษให้สิ่งแวดล้อม และมลพิษทางอากาศเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นจึงเสนอให้ รัฐบาลควรจำกัดรถยนต์คันแรกให้แคบลงกว่านี้เช่น ควรเป็นประเภท อีโก้คาร์ เพื่อลดปัญหามลพิษทางอากาศที่เกิดขึ้น

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. จากผลการศึกษาพบว่า ควรมีการประเมินผลเปรียบเทียบนโยบายให้รอบคอบ

ในหลาย ๆ ด้าน เพื่อให้นโยบายดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยที่ไม่มี
เกิดปัญหาตามมา

2. จากผลการศึกษาพบว่า ควรมี การศึกษาผลดี ผลเสีย ผลกระทบในเรื่องต่าง ๆ
ที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย เช่น ปัญหามลพิษ ปัญหาด้านพลังงาน ปัญหาด้านการคมนาคม เป็นต้น

3. จากผลการศึกษาพบว่า ควรมีการศึกษาการประเมินผลนโยบายรถยนต์คันแรก
ในพื้นที่ต่าง ๆ

4. จากผลการศึกษาพบว่า ควรมีการศึกษาผลกระทบที่เกิดจากนโยบายรถยนต์คันแรก
ในระยะยาว

5. จากผลการศึกษาพบว่า ควรมีการศึกษาปัญหาหนี้ครัวเรือนที่เกิดจากนโยบายรถยนต์
คันแรก